

30 χρόνια ΠΑΣΟΚ

Η ίδρυση του ΠΑΣΟΚ στις 3.7.74 έφερε από την πρώτη στιγμή κάτι νέο στην Ελληνική πολιτική σκηνή. Πράγματι δεν άργησε ν' αποδειχτεί ότι το ΠΑΣΟΚ ήταν το σημείο σύγκλισης των μεγάλων δημοκρατικών και προοδευτικών ρευμάτων της Ελληνικής κοινωνίας. Τα 30 χρόνια που πέρασαν από τότε, αποτελούν την αφορμή μιας θετικής αποτίμησης της συμβολής του στην πορεία ανάπτυξης της χώρας.

Η ίδρυση του ΠΑΣΟΚ στις 3.7.74 έφερε από την πρώτη στιγμή κάτι νέο στην Ελληνική πολιτική σκηνή. Πράγματι δεν άργησε ν' αποδειχτεί ότι το ΠΑΣΟΚ ήταν το σημείο σύγκλισης των μεγάλων δημοκρατικών και προοδευτικών ρευμάτων της Ελληνικής κοινωνίας. Τα 30 χρόνια που πέρασαν από τότε, αποτελούν την αφορμή μιας θετικής αποτίμησης της συμβολής του στην πορεία ανάπτυξης της χώρας. Η πρώτη περίοδος του ΠΑΣΟΚ χαρακτηρίστηκε από τις ριζοσπαστικές ιδέες που περιείχε η ιστορική Διακήρυξη, τον εσωτερικό ιδεολογικό αγώνα, κυρίως όμως από την δυναμική παρουσία και τον εύστοχο πολιτικό λόγο του Ανδρέα Παπανδρέου. Ο λαός απάντησε δίνοντας στο ΠΑΣΟΚ και στον αρχηγό του μια ισχυρή πλειοψηφία. Το 1981 ορκίζεται η Κυβέρνηση της Αλλαγής.

Το πρόγραμμα που εφάρμοσε το ΠΑΣΟΚ στην πρώτη τετραετία απηχούσε τις ανάγκες της κοινωνίας και τη θέληση της για αλλαγή. Την πολιτική του Ανδρέα Παπανδρέου τη χαρακτήριζε ένας κοινωνικός και εθνικός ριζοσπαστισμός, αυτό που έλειπε δηλαδή και αυτό που πληγώθηκε στα χρόνια της κυριαρχίας της Δεξιάς με τις διάφορες μορφές και ονομασίες που ελάμβανε εκάστοτε ο πολιτικός αυτός χώρος .

Ο Ανδρέας Παπανδρέου αναμφισβήτητος πρωταγωνιστής των πολιτικών εξελίξεων πέρα από τη δομή του νέου κόμματος - που δεν ονομάστηκε τυχαία Κίνημα - έβαλε τα θεμέλια μιας πολιτικής που επεδίωκε α) την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών β) την εξάλειψη των πολιτικών διακρίσεων μεταξύ των πολιτών γ) την δημοκρατική λειτουργία στρατού και σωμάτων ασφαλείας δ) την κοινωνική και οικονομική ενίσχυση των ασθενέστερων τάξεων ε) την αναγνώριση της Εθνικής αντίστασης και την κοινωνική αποκατάσταση των

αγωνιστών της καθώς επίσης τον ελεύθερο επαναπατρισμό όσων είχαν καταφύγει στο εξωτερικό. στ) την αναγνώριση ίσων δικαιωμάτων στις γυναίκες, την δωρεά παιδεία κ.λ.π. Στην εξωτερική πολιτική επεδίωξε την δυναμική παρουσία της Ελλάδος με δική της φωνή διεκδίκησης. Στο πνεύμα αυτό πέτυχε την βελτίωση των όρων ένταξης στην ΕΟΚ και τα Μεσογειακά Προγράμματα.

Πιστεύω ότι η δημιουργία από τον Ανδρέα Παπανδρέου της ενωμένης δημοκρατικής παράταξης που εξέφραζε τον αγώνα τριών γενιών, από την Εθνική αντίσταση έως το «Πολυτεχνείο», ήταν το σωστό πολιτικό και κοινωνικό θεμέλιο, πάνω στο οποίο μπόρεσε να οικοδομηθεί με συναίνεση μια νέα πολιτική πραγματικότητα.

Στην οικονομία κατεβλήθη προσπάθεια για την « κοινωνικοποίηση » οργανισμών και προβληματικών επιχειρήσεων αλλά κυρίως εφαρμόστηκε μια κλιμακωτή εξισορρόπηση μισθών και συντάξεων προς όφελος των ασθενέστερων.

Τα αναφερόμενα σημεία είναι μόνο ενδεικτικά γιατί το πρόγραμμα της αλλαγής αφορούσε τον τομέα υγείας, τον αγροτικό τομέα και όλες τις πτυχές της Ελληνικής πολιτικής ,κοινωνικής και οικονομικής ζωής όπως τους ξέραμε έως τότε. Είναι ενδεικτική επίσης η καθιέρωση του β΄ βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης, ο εκδημοκρατισμός και η αποκέντρωση εξουσιών.

Η περίοδος αυτή του ΠΑΣΟΚ στην Κυβέρνηση θεωρείται και ήταν μια ειρηνική δημοκρατική επανάσταση με έντονη τη λαϊκή συμμετοχή και στήριξη. Η πολιτική αυτή οδήγησε τη χώρα - με καθυστέρηση πολλών ετών - στη σύγχρονη δημοκρατική πραγματικότητα, πράγμα που της έδωσε αργότερα τη δυνατότητα να συγκλίνει ουσιαστικά με τα πλέον προηγμένα Ευρωπαϊκά κράτη.

Κανείς δεν υποστηρίζει ότι η πολιτικά γόνιμη εκείνη περίοδος δεν είχε λάθη και παραλήψεις, αλλά εν τέλει η κάθε πολιτική κρίνεται από το αποτέλεσμα της και αυτό υπήρξε όχι μόνο θετικό αλλά και Ιστορικά αναγκαίο. Το γεγονός αυτό αποτελεί και την δικαίωσή της. Ο Δημοκρατικός λαός υπήρξε ο ηθικός νικητής και ένοιωσε πρωταγωνιστής της Αλλαγής.

Στην τρίτη περίοδο του ΠΑΣΟΚ δεσπόζει η παρουσία και η πολιτική του Κώστα Σημίτη μια πολιτική που στόχευε να « κόψει δρόμο » ώστε να προφτάσει η Ελλάδα να πετύχει την ένταξη της στην ΟΝΕ και στην Ευρωζώνη, να μπει δηλαδή στο κέντρο των Ευρωπαϊκών εξελίξεων. Και αυτό πέτυχε, έχοντας αργότερα την γενική αναγνώριση όταν η

χώρα ανέλαβε την Προεδρία της Ε.Ε. και την διεκπεραίωσε με τον καλύτερο τρόπο.

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ πέτυχε εξ' άλλου την ολοκλήρωση της προσπάθειας ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε, αλλά και την προσέγγιση με την Τουρκία μέσω της Ευρωπαϊκής της πολιτικής. Στο εσωτερικό, υπήρξε μια πρωτοφανής ανάπτυξη της υποδομής της χώρας μέσω των μεγάλων έργων, των ολυμπιακών έργων και των έργων συγκοινωνίας και ανάπλασης πολλών περιοχών.

Το ΠΑΣΟΚ έχασε τις εκλογές στις 7 Μαρτίου και στη Κυβέρνηση ανήλθε μια μεταλλαγμένη νεοδεξιά υπό τον Κ. Καραμανλή. Μια κυβέρνηση προθέσεων, ακόμη και σήμερα, 6 μήνες μετά τη νίκη της. Μετά την θαρραλέα κίνηση και παραίτηση Σημίτη από την Προεδρία του κόμματος το ΠΑΣΟΚ ανέδειξε νέο πρόεδρο του το Γ. Παπανδρέου με εκλογές που είχαν χαρακτηριστικό την ευρεία αποδοχή μελών και φίλων του Κινήματος. Ο Γιώργος Παπανδρέου αναλαμβάνει στην αρχή μιας νέας εποχής που συμπύπτει με το τέλος της μεταπολίτευσης και καλείται να οδηγήσει τη δημοκρατική παράταξη, μέσα από ένα νέο ξεκίνημα, σε μια σύγχρονη πολιτική οντότητα με νέα δομή, λόγο και πρόγραμμα έτσι που να ανταποκρίνεται στο σήμερα και το αύριο της χώρας.

Το εγχείρημα είναι απαραίτητο και έχει τη στήριξη όχι μόνο του ΠΑΣΟΚ αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας. Ο Γιώργος Παπανδρέου αποτελεί εγγύηση για το ΠΑΣΟΚ το οποίο έχει ιστορία, γνώση, πείρα, έχει συνέχεια και μέλλον.

Στην Ιστορική αυτή αναδρομή είναι φυσικό να στέκεται κανείς στις πολιτικές προσωπικότητες του Ανδρέα Παπανδρέου και του Κώστα Σημίτη. Αν μπορούσε κάποιος να αναφερθεί στα κύρια χαρακτηριστικά του καθενός, θα τόνιζε για τον Ανδρέα Παπανδρέου το χαρισματικό του λόγο, την αμεσότητα επαφής με το λαό, την τόλμη των επιλογών του, την αντίληψη ότι η Ελλάδα μόνο με άλματα μπορεί να πάει μπροστά. Τον Ανδρέα Παπανδρέου τον διέκρινε η ικανότητα ουσιαστικής πολιτικής ανάλυσης των διεθνών εξελίξεων και η γνώση της πολιτικής τακτικής στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που παρουσιάζονταν. Αυτό όμως που πρέπει να τονισθεί ιδιαίτερα είναι η αποφασιστικότητά του να αποτελέσει το ΠΑΣΟΚ τον ενωτικό φορέα της δημοκρατικής παράταξης γιατί « μόνο τότε μπορεί να κατέχει την πλειοψηφία και να κυβερνά εφαρμόζοντας την προοδευτική πολιτική του». Μην ξεχνάμε ότι ο δημοκρατικός χώρος αν και πλειοψηφία

υπήρξε πάντα στο παρελθόν διαιρεμένος προς όφελος μόνο της συντηρητικής παράταξης.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου -ως πολύπλευρη προσωπικότητα- συνδύαζε τον έντονα πολιτικοποιημένο διανοούμενο καθηγητή με τον λαϊκό ηγέτη.

Ο Κώστας Σημίτης έφερε ένα καινούργιο αέρα στην πολιτική ζωή του τόπου. Κατ' εξοχήν μεθοδικός και αθόρυβος πολιτικός, επεδίωξε « να ναι χρήσιμος για τη χώρα και όχι ευχάριστος». Προσέδωσε ένα νέο προφίλ στην διακυβέρνηση της χώρας, περισσότερο Ευρωπαϊκό. Πιστός στους δημοκρατικούς θεσμούς, στα ατομικά δικαιώματα, σταθερός στις απόψεις του, συγκρούστηκε με «παραδοσιακές» αλλά και « συντηρητικές » νοοτροπίες που αποτελούν στοιχείο αδράνειας στην πορεία της χώρας. Ο Σημίτης ανανέωσε, την έννοια της πολιτικής στην Ελλάδα. Έθετε στόχους και μεθοδικά με εμμονή και πολύ προσωπική δουλειά, τους έβγαζε πέρα. Τον Σημίτη ίσως και να μην τον κατάλαβαν κάποιοι, όμως η προσφορά του είναι αναμφισβήτητη και θ' αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο.

Το ΠΑΣΟΚ στα 30 αυτά χρόνια οφείλει την επιτυχία του πρωτίστως στο λαό που το αγκάλιασε, πίστεψε σ' αυτό, το στήριξε, αγωνίστηκε μαζί του.

Σήμερα πολλά έχουν αλλάξει. Το ΠΑΣΟΚ είναι πάντα η ενωμένη προοδευτική δημοκρατική παράταξη που μπορεί να προσφέρει προοπτική, ανάπτυξη, σιγουριά, κοινωνική δικαιοσύνη. Το ΠΑΣΟΚ έδωσε νόημα στις αξίες αυτές. Οικοδόμησε μια νέα Ελλάδα που καμιά σχέση δεν έχει με την υπανάπτυξη, τη μιζέρια, την εξάρτηση στην οποία την είχαν καθηλώσει στο παρελθόν οι κυβερνήσεις της Δεξιάς. Το ΠΑΣΟΚ θα προχωρήσει και σήμερα με τόλμη και δύναμη στη νέα εποχή. Η ιστορία των 30 χρόνων, το εγγυάται και το απαιτεί.